

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2982

av **Sofia Fölster (M)**

Flexibla regler för arbetskraftsinvandring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskravet i utlänningslagen bör göras om till ett krav på arbetstagaren om att inte uppbära bidrag från det offentliga och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra kravet på kollektivavtalsenliga villkor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på att arbetstillståndet knyts till arbetsgivare och bransch under de första fyra åren kortas för personer som lagligen redan befinner sig i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Många människor svävar i osäkerhet på grund av det svaga skyddet för utländska arbetstagare med arbetstillstånd i Sverige. Enstaka avvikelser från kraven kan leda till att människors framtid i Sverige raderas, trots att de inte har begått något brott och att de kan försörja sig. Nuvarande lagstiftning har uppenbarligen lett till ett systemfel. Sverige har inte råd att utvisa drivna personer med jobb och egen försörjning.

Tidigare har bland annat uppmärksammats att en man från Bangladesh utvisades för att han hade tagit semester, och därför hade hans lön understigit försörjningskravet. Under september 2016 uppmärksammades att Tayyab Habab från Pakistan ska utvisas för att han inte hade haft kollektivavtalsenlig försäkring och han är inte ensam. Året som gått har haft flera liknande exempel.

Försörjningskravet är tänkt att förhindra att utländska arbetstagare belastar offentliga system för att försörja sig i Sverige. Emellertid har det gjorts till en inkomstgräns på 13 000 kr, som inte får understigas. Om arbetstagaren tjänar under gränsen en månad, kan det leda till att arbetstillståndet återkallas eller att förlängning uteblir. I båda fallen resulterar det i utvisning. Det vore rimligare om domstolarna i stället gjorde en sammanvägd prövning om den enskilde arbetstagarens möjlighet att försörja sig, från

fall till fall. Utgångspunkten bör vara om den enskilda i praktiken behöver uppbära bidrag från det offentliga för att försörja sig i Sverige eller inte.

Kravet på kollektivavtalsenliga villkor medför en stor osäkerhet när kollektivavtal används i olika utsträckning. Obetydliga skillnader i lön och försäkring mot de kollektivavtalsenliga kraven, leder inte rimligtvis till social dumpning. Såsom lagen tillämpas är några hundralappar för lite i lön under ett år tillräckligt för att en arbetstagare utvisas.

Arbetsstillståndet ska enligt nuvarande lagstiftning vara kopplat till en arbetsgivare och ett yrke under de två första åren. Därefter ska det vara kopplat till yrket. För tidigare studenter från utlandet medför detta att de – för att kunna stanna i Sverige – låses fast i den bransch de börjar arbeta i efter studierna. Eftersom många inte talar tillräckligt god svenska, börjar de ofta i branscher med lägre kvalifikationskrav.

När de väl har lärt sig svenska kan de däremot inte byta jobb eftersom deras arbetsstillstånd är knutna till branschen. Även om de har fått sin högskoleutbildning i Sverige, får de inte en möjlighet att söka ett jobb som motsvarar deras kompetens.

Först efter fyra år går det att ansöka om permanent uppehållstillstånd, och därefter söka arbete i en annan bransch. Enligt nu gällande praxis från Migrationsöverdomstolen ska Migrationsverket bedöma om kraven för arbetsstillstånd har varit uppfyllda under hela tillståndsperioden, och inte bara sedan den senast beviljade förlängningen.

Det leder till orimliga konsekvenser för den enskilde. Särskilt eftersom arbetsgivare som anställer personer som redan lagligen befinner sig i Sverige inte kan förväntas ha goda förkunskaper om reglerna för arbetsstillstånd. För enskilda medför det en rättsosäkerhet, och leder till att människor som bott i Sverige under flera år utvisas, trots att de kan försörja sig.

Mindre avvikelser från kraven bör kunna godtas, förutsatt att arbetsgivaren i stället kompenserar den anställde i efterhand. Dessutom bör tydliga riktlinjer om vad som är marknadsmässiga villkor ligga till grund för sådana bedömningar.

Sofia Fölster (M)